

CEPOS Notat:

Skattelettelser siden valget i 2015: Gevinst på 12.000 kr. for en LO-familie

22-10-2018

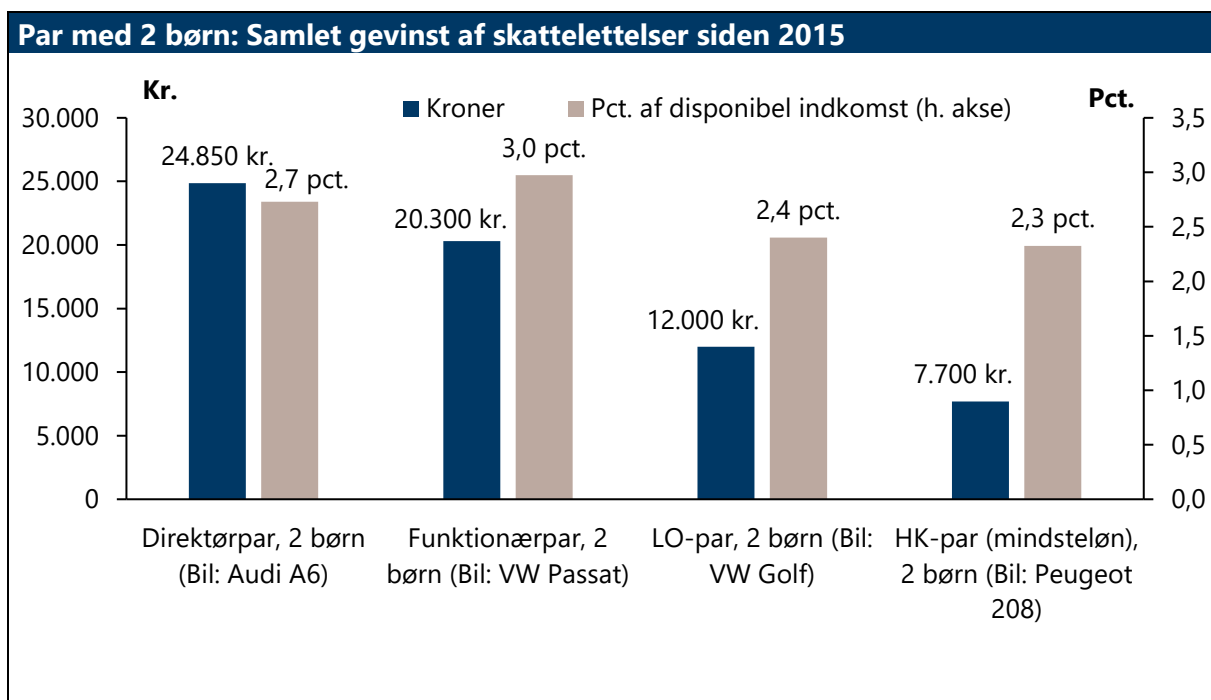
Af cheføkonom Mads Lundby Hansen (2123 7952) og chefkonsulent Jørgen Sloth Bjerre Hansen

Resume

Siden valget i 2015 har først Venstre-regeringen og siden VLAKE-regeringen gennemført skattelettelser for ca. 16 mia. kr. Skattelettelserne har øget beskæftigelsen med ca. 4.000 personer. I dette notat gennemgås effekten af skattelettelserne på forskellige familietyper.

En LO-familie med to børn og en VW-Golf opnår en årlig gevinst på 12.000 kr. Uden bil opnår LO-familien en skattelettelse på 9.000 kr., mens en HK-familie med en Peugeot 208 får en gevinst på 7.700 kr. En direktørfamilie med en Audi A6 får 25.000 kr. ekstra ud af reformerne, mens en funktionærfamilie med en Passat får 20.000 kr. ekstra til rådighed. Målt i forhold til familiernes disponible indkomst (dvs. efter skat), er indkomstfremgangen omtrent den samme for alle fire parfamilier i beskæftigelse (2,3-3 pct.). Dvs. skattelettelserne har haft en omtrent neutral effekt på uligheden mellem de fire parfamilier i beskæftigelse.

Der er indregnet effekter af tre nedsættelser af registreringsafgiften, aftalen om lavere skat på arbejde fra 2018, erhvervsaftalen fra 2017 (aktiesparekonto, investorfradrag, lavere afgifter), afskaffelse af PSO'en, afgiftsnedsættelser i finansloven for 2016 (NOx-afgift og reklameafgift) og skattelettelser i Finansloven for 2018 (BoligJob og fri telefon), afskaffelsen af licensen samt energiaftalen. For de 16 mia. kr. der er gennemført skattelettelser for, kunne man alternativt have fået en flad marginalskat på 40 pct. Det ville øge beskæftigelsen med ca. 16.000 personer.



Siden valget i 2015 har først Venstre-regeringen og siden VLAK-regeringen gennemført skattelettelser for ca. 16 mia. kr. (efter tilbageløb og adfærd). Skattelettelserne har øget beskæftigelsen med ca. 4.000 personer.

I dette notat gennemgås effekten af skattelettelserne på forskellige familietyper. Der er indregnet effekter af 3 nedsættelser af registreringsafgiften, aftalen om lavere skat på arbejde fra 2018, erhvervsaftalen fra 2017 (aktiesparekonto, investorfradrag, lavere afgifter), afskaffelse af PSO'en, afgiftsnedsættelser i Finansloven for 2016 (NOx-afgift og reklameafgift) og skattelettelser i Finansloven for 2018 (BoligJob og fri telefon), afskaffelsen af licensen samt energiaftalen.

En LO-familie med to børn og en VW-Golf opnår en årlig gevinst på 12.000 kr. Uden bil opnår LO-familien en skattelettelse på 9.000 kr., mens en HK-familie med en Peugeot 208 får en gevinst på 7.700 kr. En direktørfamilie (bestående af en direktør, en funktionær og to børn) med en Audi A6 får knap 25.000 kr. ekstra ud af reformerne, mens en funktionærfamilie med to børn får 20.000 kr. ekstra til rådighed, jf. tabel 1 og figur 1. Et pensionistpar der modtager ældrecheck, opnår en gevinst på 2.750 kr., mens et kontanthjælpspar med to børn opnår en gevinst på 3.350 kr. Pensionistparret og kontanthjælpsparret antages ikke at have en bil.

Målt i forhold til familiernes disponible indkomst (dvs. efter skat), er indkomstfremgangen omtrent den samme for alle fire parfamilier i beskæftigelse (2,3-3 pct.). Dvs. skattelettelserne har haft en omtrent neutral effekt på uligheden mellem de 4 parfamilier i beskæftigelse. For pensionistparret og kontanthjælpsparret er den relative indkomstfremgang lidt lavere på hhv. 1,4 og 1,2 pct.

For enlige er den relative fremgang i den disponible indkomst omtrent ens på tværs af de fire familietyper (på 3,3-3,5 pct.). Dog har funktionæren en lidt større fremgang på 4,3 pct. Målt i kroner har en enlig LO'er fået 8.300 kr. ekstra i lommen, mens HK'eren har fået en gevinst på 5.250 kr. En enlig direktør hhv. enlig funktionær har fået en gevinst på knap 19.000 kr. hhv. godt 14.000 kr., jf. tabel 2 og figur 2.

I beregningerne er det lagt til grund, at både enlige og par køber 1 ny bil hvert 15. år, dvs. gevinsten ved den sparede registreringsafgift er fordelt ud over 15 år. Det kan fx være en enlig LO'er, som har behov for bil for at komme på arbejde. For pensionistparret og kontanthjælpsparret er det lagt til grund, at de ikke køber bil.

For de 16 mia. kr. der er gennemført skattelettelser for, kunne man alternativt have fået en flad marginalskat på 40 pct. Det ville øge beskæftigelsen med ca. 16.000 personer.

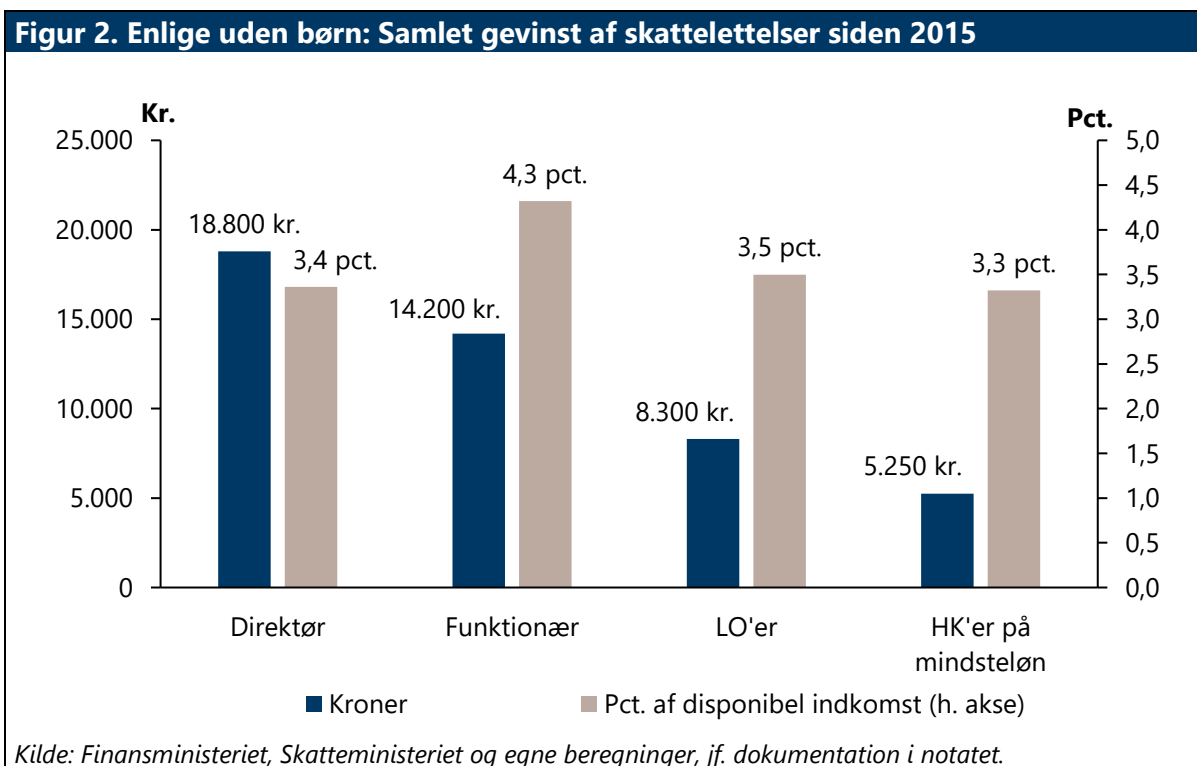
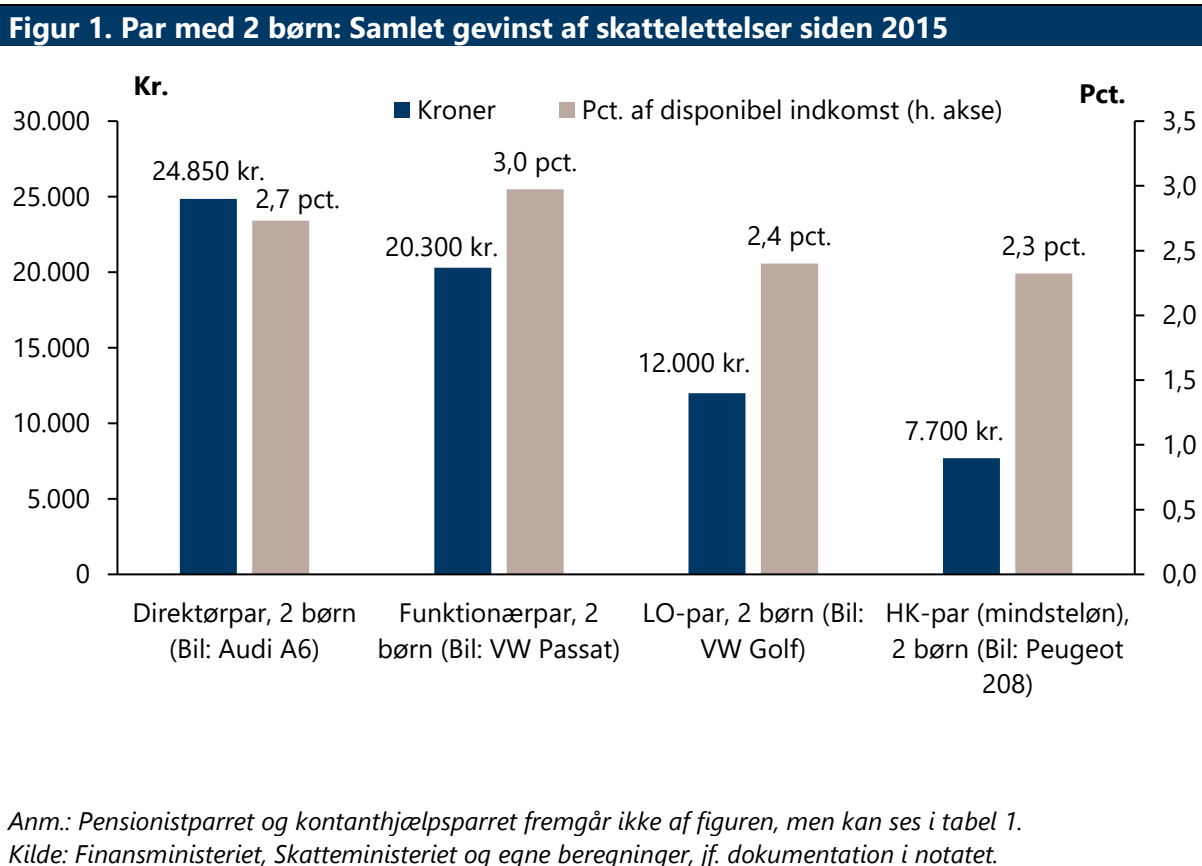
Tabel 1. Par med 2 børn: Gevinst for 6 familietyper af skattelettelser siden 2015, effekt i 2025

	Direktørpar, 2 børn	Funktio-nærpar, 2 børn	LO-par, 2 børn	HK-par (mindste-løn), 2 børn	Pensionist-par på æl-drecheck	Kontant-hjælpspar, 2 børn
Bilkøb	Audi A6	VW Passat	VW Golf	Peugeot 208	Intet bilkøb	Intet bilkøb
Finanslov 2016 (lavere afgifter)	500	400	300	200	100	200
PSO-aftale	5.000	3.900	2.400	1.500	1.600	1.500
Lavere registreringsafgift mv. (FL16, FL17 og 2017-omlægning)	8.100	6.500	2.900	600	0	0
Erhvervspakke 2017	1.700	700	500	400	200	400
Finanslov 2018 (fri telefon, BoligJob)	1.550	900	300	0	0	0
Skatteaftale 2018	6.300	6.300	4.200	3.700	50	50
Licensaftale	200	200	200	200	100	200
Energiaftale	1.500	1.400	1.200	1.100	700	1.000
Samlet gevinst	24.850	20.300	12.000	7.700	2.750	3.550
Disponibel indkomst	909.900	682.600	499.900	331.300	203.400	290.600
Gevinst, i pct. af disponibel indkomst	2,7	3,0	2,4	2,3	1,4	1,2

Anm.: Pensionistparret har ikke nogen hjemmeboende børn

Tabel 2. Enlige uden børn: Gevinst for 4 familietyper af skattelettelser siden 2015, effekt i 2025

	Direktør	Funktionær	LO'er	HK'er på mindsteløn
Bilkøb	Audi A6	VW Passat	VW Golf	Peugeot 208
Finanslov 2016 (lavere afgifter)	300	200	100	100
PSO-aftale	2.800	1.750	1.100	800
Lavere registreringsafgift mv. (FL16, FL17 og 2017-omlægning)	8.100	6.500	2.900	600
Erhvervspakke 2017	1.350	350	250	200
Finanslov 2018 (fri telefon, BoligJob)	1.100	450	150	0
Skatteaftale 2018	3.150	3.150	2.100	1.850
Licensaftale	1.200	1.200	1.200	1.200
Energiaftale	800	600	500	500
Samlet gevinst	18.800	14.200	8.300	5.250
Disponibel indkomst	559.400	328.550	237.200	157.950
Gevinst, i pct. af disponibel indkomst	3,4	4,3	3,5	3,3



Generelt om familietyperne

De fire enlige familietyper tager udgangspunkt i de fire familietyper, som VLAK-regeringen anvendte i forbindelse med skatteaftalen fra 2018, jf. tabel 3 herunder.

Tabel 3. Enlige: Indkomster for de 4 familietyper				
	Direktør	Funktionær	LO'er	HK'er på mindsteløn
Bruttoindkomst	1.225.950	614.100	408.550	243.500
Udbetalt løn før skat (efter pensionsindbetalinger)	1.043.850	521.350	360.000	214.350
Disponibel indkomst	559.400	328.550	237.200	157.950

Kilde: Finansministeriet, "[Faktaark – Skattelempler for familietyper](#)", februar 2018

For parfamilierne fremgår indkomsterne af tabel 4. Der er taget udgangspunkt i indkomsterne for de enlige familietyper, dvs. et LO-par har dobbelt så høj lønindkomst som en enlig LO'er. Samtidig er der indregnet børnefamilieydelse samt boligstøtte for HK-parret. For pensionistparret og kontanthjælpsparret er der anvendt Økonomiministeriets familietypermodel.

Tabel 4. Par med 2 børn: Indkomster for de 4 familietyper						
	Direktørpar, 2 børn	Funktionærpar, 2 børn	LO-par, 2 børn	HK-par (mindsteløn), 2 børn	Pensionistpar på ældrecheck	Kontanthjælpspar, 2 børn
Bruttoindkomst	1.840.050	1.228.200	817.100	487.000	279.100	344.500
Udbetalt løn før skat (efter pensionsindbetalinger)	1.565.200	1.042.700	720.000	428.700		
Disponibel indkomst	909.900	682.600	499.900	331.300	203.400	290.600

Anm.: Pensionistparret har ikke nogen hjemmeboende børn

Kilde: Finansministeriet, "[Faktaark – Skattelempler for familietyper](#)", februar 2018, Økonomiministeriets Familietypermodel og egne beregninger

Om indregning af lavere registreringsafgift mv.

Besparselsen fra registreringsafgift ved bilkøb tager udgangspunkt i et [svar til Skatteudvalget](#) om prisen på 20 typiske biler som følge af nedsættelse af registreringsafgiften i FL16 og FL17 samt omlægning af bilafgifterne i 2017.

I beregningerne er det lagt til grund, at både enlige og par køber 1 ny bil hvert 15. år, dvs. gevinsten ved den sparede registreringsafgift er fordelt ud over 15 år. Det kan fx være en enlig LO'er, som har behov for bil for at komme på arbejde. Ifølge [Danmarks Statistik er middellevetiden for nye biler i 2017 på 15 år](#).

For de fire enlige familietyper fremgår bilkøb og besparelse af tabel 5. For parrene er der antaget samme bilkøb som for den tilsvarende enlige. Dvs. LO-parret køber en VW Golf ligesom den enlige LO'er, mens direktørparret køber en Audi A6 ligesom en enlig direktør. Det er lagt til grund, at pensionistparret på ældrecheck og parret på kontanthjælp ikke køber bil.

Der er relativt stor forskel i lempelserne på tværs af bilmodeller, og antagelsen om hvilken bil familietyper køber har derfor relativ stor betydning for størrelsen af den samlede skattelettelse. Antagelsen om bilkøb er bl.a. baseret på, at personer med højere indkomst køber en dyrere bil. Desuden er resultaterne afhængige af, hvor mange biler, der købes. Hvis det alternativt lægges til grund, at parrene køber 2 biler hvert 15. år (fremfor 1 bil), bliver lettelsen større.

Læs mere om, hvordan de lavere registreringsafgifter mv. (og de øvrige skattelettelser) er indregnet i appendiks.

Tabel 5. Registreringsafgift: Bilkøb og lempelse				
Familietype	Direktør	Funktionær	LO'er	HK'er på mindsteløn
Bilkøb	Audi A6	VW Passat	VW Golf	Peugeot 208
Segment	Premium	Stor	Mellem	Lille
Bilpris (før lempelser)	741.600	504.900	314.200	159.200
Bilpris (efter lempelser)	611.900	400.100	263.500	144.400
Lavere registreringsafgift, hele bilens levetid (15 år)	129.700	104.800	50.700	14.800
Lavere registreringsafgift, årligt	8.600	7.000	3.400	1.000
Forhøjelse af grøn ejerafgift	500	500	500	420
Samlet årlig besparelse	8.100	6.500	2.900	600

Anm.: Den samlede årlige besparelse er afrundet til nærmeste 100 kr.

Appendiks: Dokumentation af de indregnede effekter fra de enkelte reformer

I dette appendiks fremgår bl.a. dokumentation for, hvordan de enkelte reformer er indregnet.

produktivitetseffekter fra reformerne

Der er ikke medregnet effekter fra tiltag, der øger produktivitet, herunder fra PSO-aftalen, fradraget for forskningsudgifter i Erhvervspakken samt energiaftalen. Det skyldes, at effekterne kommer indirekte gennem effekten på lønningerne og ikke direkte kan observeres gennem lavere priser eller lavere skattebetaling.

Om hvornår gevinsterne gælder

De beregnede gevinster er med 2025-regler, dvs. med fuldt indfasede skattelettelser. De beregnede lettelser er således ikke et udtryk for, hvor meget ekstra man har til rådighed i dag som følge af skattelettelserne, men hvor meget man får ud af det, når lettelserne er fuldt indfasede i 2025.

Energiaftale

Energiaftalen indeholder bl.a. nedsættelse af elafgiften og elvarmeafgift. Der er ikke offentliggjort familietypeberegninger af energiaftalen. Derfor tages der udgangspunkt i [familietypeberegninger fra Finansministeriet](#) fra offentliggørelsen af udspillet. Disse korrigeres herefter for, at skattelettelsen i aftalen er lavere end i udspillet.

I energiudspillet indgik ikke beregninger for en enlig HK'er, HK-parret samt kontanthjælpsparret. For en enlig HK'er anvendes gevinsten for en enlig dagpengemodtager. For HK-parret tages der udgangspunkt i en enlig dagpengemodtager, ganget med forhold mellem en LO-familie med 2 børn og en enlig LO'er. For kontanthjælpsparret tages der udgangspunkt i en enlig kontanthjælpsmodtager, ganget med forholdet mellem en LO-familie med 2 børn og en enlig LO'er.

Licensaftale

Licensaftalen indeholder en afskaffelse af licensen finansieret i 2025 ved en forhøjelse af personfradraget og en besparelse på DR. Her er anvendt [Finansministeriets beregninger fra aftalen](#), hvor enlige får en gevinst på ca. 1.200 kr., mens par får en gevinst på ca. 200 kr. i 2025. Et pensionistpar med nedsat licens får en gevinst på ca. 100 kr.

Skatteaftale 2018

Skatteaftalen indeholder et nyt pensionsfradrag, et nyt jobfradrag samt udvidelse og forhøjelse af beskæftigelsesfradraget. Desuden sænkes bundskatten med 0,02 pct. point.

Der er anvendt [Finansministeriets familietypeberegninger fra aftalen](#) for de 4 enlige familietyper. For parrene i beskæftigelse er effekten beregnet ud fra de enlige, dvs. et LO-par får dobbelt så stor gevinst som en enlig LO'er. Det er lagt til grund, at familietyperne har mere end 15 år til folkepensionsalderen. For pensionistparret og kontanthjælpsparret er der indregnet en gevinst på 50 kr. fra nedsættelsen af bundskatten på 0,02 point.

Finansministeriet beregner også en effekt af omlægning til aldersopsparring. Indbetaling til aldersopsparring medfører ikke modregning i fx folkepensionens tillægsbeløb, og er derfor typisk mere fordelagtigt for bundskatteydere.

Som en del af aftalen "Flere år på arbejdsmarkedet" blev aldersopsparringen ændret. Før aftalen kunne der maksimalt indbetales 29.600 kr. årligt på aldersopsparringen. Efter aftalen kan der maksimalt indbetales 5.000 kr. op til 5 år før pensionsalderen og 50.000 kr. i de sidste 5 år før pensionsalderen. [Finansministeriet har tidligere beregnet](#), at aldersopsparringen (ved fuld udnyttelse) var mere fordelagtig før aftalen om "Flere år på arbejdsmarkedet". Derfor er der i dette notat ikke indregnet en positiv effekt fra aldersopsparring.

Erhvervspakke 2017 og Finanslov 2018

Erhvervspakke 2017 indeholder aktiesparekonto, investorfradrag samt en række afgiftsnedsættelser (bl.a. nødder, emballageafgift og elvarmeafgift). Finansloven for 2018 indeholder videreførelse af boligjobordningen samt ophævelse af beskatning af fri telefon.

Der er anvendt opgørelser for de 4 enlige familietyper fra [Finansministeriet](#). For parrene i beskæftigelse er effekten beregnet ud fra de enlige, dvs. et LO-par får dobbelt så stor gevinst som en enlig LO'er. For pensionistparret og kontanthjælpsparret er der taget udgangspunkt i afgiftslempelserne for HK-parret, korrigeret for forskelle i den disponible indkomst.

Effekten fra det forhøjede fradrag for udgifter til forskning er ikke medregnet, idet produktivitetseffekter generelt ikke medregnes i opgørelsen.

Lavere registreringsafgift mv.

Der tages udgangspunkt i et [svar til Skatteudvalget](#) om priseffekterne på 20 typiske biler som følge af nedsættelse af registreringsafgiften i FL16 og FL17 samt omlægning af bilafgifterne i 2017. I beregningerne er det lagt til grund, at både enlige og par køber 1 ny bil hvert 15. år, dvs. gevinsten ved den sparede registreringsafgift er fordelt ud over 15 år. Det kan fx være en enlig LO'er, som har behov for bil for at komme på arbejde. Ifølge [Danmarks Statistik er middelevetiden for nye biler i 2017 på 15 år](#).

For de 4 enlige familietyper fremgår bilkøb og besparelse af tabel 6. For parrene er der antaget samme bilkøb som for den tilsvarende enlige. Dvs. LO-parret køber en VW Golf ligesom den enlige LO'er, mens direktørparret køber en Audi A6 ligesom en enlig direktør. Det er lagt til grund, at pensionistparret på ældrecheck og parret på kontanthjælp ikke køber bil.

Tabel 6. Registreringsafgift: Bilkøb og lempelse				
Familietype	Direktør	Funktionær	LO'er	HK'er på mindsteløn
Bilkøb	Audi A6	VW Passat	VW Golf	Peugeot 208
Segment	Premium	Stor	Mellem	Lille
Bilpris (før lempelser)	741.600	504.900	314.200	159.200
Bilpris (efter lempelser)	611.900	400.100	263.500	144.400
Lavere registreringsafgift, hele bilens levetid (15 år)	129.700	104.800	50.700	14.800
Lavere registreringsafgift, årligt	8.600	7.000	3.400	1.000
Forhøjelse af grøn ejerafgift	500	500	500	420
Samlet årlig besparelse	8.100	6.500	2.900	600

Anm.: Den samlede årlige besparelse er afrundet til nærmeste 100 kr.

Den årlige effekt for familietyperne er beregnet som besparelsen på registreringsafgiften divideret med 15 (antal år man har bilen), fratrukket stigningen i den grønne ejerafgift på 500 kr. For den valgte model af Peugeot 208 er stigningen i ejerafgift dog kun på 420 kr., fordi den kører relativt langt på literen.

Der er relativt stor forskel i lempelserne på tværs af bilmodeller, og antagelsen om hvilken bil familietypen køber har derfor relativ stor betydning for størrelsen af den samlede skattelettelse. Antagelsen om bilkøb er bl.a. baseret på, at personer med højere indkomst køber en dyrere bil. Desuden er resultaterne afhængige af, hvor mange biler, der købes. Hvis det alternativt lægges til grund, at parrene køber 2 biler hvert 15. år (fremfor 1 bil), bliver lettelsen større.

PSO-aftale

Aftalen indebærer en afskaffelse af PSO-afgiften bl.a. finansieret ved en reduktion af den grønne check samt en forhøjelse af bundskatten.

Effekten af reduktionen af grøn check og forhøjelsen af bundskatten er beregnet på baggrund af indkomstoplysninger fra de 10 familietyper og regelændringer for grøn check og bundskat, ligesom der er taget højde for, at den grønne check fastholdes nominelt. Den grønne check var allerede fuldt aftrappet for funktionæren og direktøren, og derfor påvirkes de ikke af nedsættelsen. Derimod påvirkes både LO'ere, HK'ere samt kontanthjælpsparret af nedsættelsen af den grønne check.

Mht. effekten af afskaffelsen af PSO-afgiften anvendes beregninger fra [Helhedsplanen](#) fra 2016 (hvor der også indgik en afskaffelse af PSO-afgiften). Heri indgår dog ikke beregninger for en enlig funktionær eller kontanthjælpsparret. For den enlige funktionær tages der derfor udgangspunkt i effekten på en funktionærfamilie med 2 børn, som ganges med forholdet mellem effekten på en LO'er og en LO-familie med 2 børn. For kontanthjælpsparret med 2 børn tages der udgangspunkt i effekten på en dagpengemodtager, som ganges med forholdet mellem effekten på en LO'er og en LO-familie med 2 børn.

Mht. afskaffelsen af PSO-afgiften er der medregnet den direkte effekt på familietypernes af lavere PSO-afgift på elregningen. Desuden er der indregnet den indirekte effekt (gennem lavere priser) fra lavere PSO-afgift på erhvervenes elforbrug. Derimod er der ikke indregnet produktivitetseffekter, jf. også ovenfor.

Finanslov 2016

NOx-afgift blev nedsat til 5 kr. pr. kg og reklameafgiften blev annulleret. I dette notat regnes generelt på effekterne i 2025. I FL16 blev der kun angivet provenueffekter i 2020 og varig virkning. Der er anvendt den varige virkning i beregningerne. Provenutabet efter tilbageløb og adfærd er omregnet til et umiddelbart provenutab. Den enlige LO'er tildeles den gns. afgiftsletelse for en voksen dansker, mens der for de øvrige familietyper beregnes en proportional letelse ift. den enlige LO'er baseret på forskelle i de disponible indkomster.